

**SCHOOLONDERSTEUNINGSPLAN
HET HEERENLANDEN
LEERDAM**

Mei 2018

Geldig tot 1 augustus 2019

concept

Inhoud

1. Visie en kaders

- 1.1. Visie vanuit de school

2. De inrichting van ons onderwijs

- 2.1 Indeling op niveau
- 2.2 Differentiëren naar leerstijl
- 2.3 Differentiëren naar niveau, bevorderingsnormen
- 2.4 Didactisch concept

3. Basisbegeleiding eerste lijn

- 3.1. Zorgstructuur
- 3.2. Mentoraat en leerlingcoördinator
- 3.3. Loopbaanbegeleiding
- 3.4. Communicatie met de ouders/verzorgers
- 3.5. Reken- en taalbeleid

4. Basisbegeleiding tweede lijn

- 4.1. Remediale hulp
- 4.2. Faalangstreductie training
- 4.3. Sociale vaardigheidstraining
- 4.4. Vertrouwenspersoon
- 4.5. Het Zorgadviesteam (ZAT)
- 4.6. Ambulante begeleiding voor leerling met een beperking
- 4.7. Huiswerkklas
- 4.8. Opvang voor leerlingen die huiswerk niet maken, spullen vergeten enz.
- 4.9. Hulpmiddelen
- 4.10. Examenvreestraining
- 4.11. Mediawijsheid
- 4.12. Gezonde school

5. Protocollen

- 5.1. Pestprotocol
- 5.2. protocol Dyslexie
- 5.3. protocol Dyscalculie
- 5.4. Protocol Aanpak schoolziekteverzuim
- 5.5. Meldcode Veilig Thuis

6. Programma's op maat

- 6.1. Gedragsproblemen
- 6.2. Leerproblemen
- 6.3. Gezondheidsproblemen

7. Welke mogelijkheden zijn er als er meer nodig is dan de school kan bieden?

- 7.1. Onderlinge uitwisseling tussen de scholen
- 7.2. PasVorm, en ATLV
- 7.3. PasVOrm Onderwijsopvangvoorziening
- 7.4. Activiteiten vanuit het Samenwerkingsverband

1. Visie en kaders

1.1. Visie vanuit de school

Iedere leerling heeft recht op een kansrijke schooltijd, passend bij zijn/haar mogelijkheden

Het Heerenlanden is een school die zich baseert op de Bijbel. Daaraan ontleent zij de inspiratie en motivatie om onderwijs te geven waarin mens en talent een eenheid vormen. Het onderwijs zelf is gericht op ontwikkeling van kennis en vaardigheden waarmee jongvolwassenen straks invulling kunnen geven aan hun rol in de maatschappij. De school biedt ruimte en geborgenheid om elkaar in verschil en eenheid te herkennen.

De school ziet de leerlingen als unieke persoonlijkheden:

- die tal van mogelijkheden hebben, die ontdekt en verder ontwikkeld kunnen worden,
- die een leergeschiedenis hebben (basisonderwijs) en die zich in dat kader verder ontwikkelen (vervolgonderwijs),
- die met de juiste begeleiding in toenemende mate in staat zijn verantwoordelijkheden te dragen en veel kunnen leren, als zij zich in de school prettig voelen en op een actieve manier leerervaringen kunnen opdoen,
- die in hun totale ontwikkeling aandacht verdienen: "lichaam en geest", "hart, hoofd en handen",
- die leren in een betekenisvolle en krachtige leeromgeving, zowel individueel als in groepen van wisselende samenstelling.

Vanuit onze visie willen wij het onderwijs aan en de begeleiding van onze leerlingen vorm en inhoud geven. We houden daarbij rekening met de verscheidenheid van leerlingen (aanleg, behoeften, interesses, achtergrond) en geven met nadruk aandacht aan waarden, normen en zingeving.

De kerntaak van de school is het bieden van onderwijs dat aansluit bij de mogelijkheden van de leerling zodat hij/zij een diploma behaalt op het voor hem/haar te verwachten niveau. Als school bieden wij de aandacht en de begeleiding die hierbij nodig is. Om dit goed te kunnen doen is samenwerking met de ouders/verzorgers essentieel. Vertrouwen hebben in elkaar, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, is hierbij de basis. Onderwijs signaleert en zorgt voor een passende pedagogisch/onderwijskundige aanpak bij problemen. Daarnaast signaleert zij en geeft advies als er behoefte is aan ondersteuning op een gebied anders dan onderwijs

De leerlingen leren, in een veilige omgeving, door vallen en opstaan; dit maakt hen weerbaarder. Naar mate zij verder in hun ontwikkeling komen verwachten wij een meer zelfstandige en verantwoordelijke houding. Leerlingen leren zo consequenties te dragen voor hun eigen handelen. Bij de begeleiding willen we de leerling actief betrekken waardoor het probleemoplossend vermogen groter wordt.

Het onderwijs wordt gegeven in groepen. De ontwikkeling van een groep mag niet stagneren door een enkele leerling. Wanneer een dergelijke situatie dreigt te ontstaan wordt er passende ondersteuning gezocht binnen de school of binnen het samenwerkingsverband.

2. De inrichting van ons onderwijs

2.1. Indeling op niveau

Aannamebeleid

Leerlingen worden geplaatst aan de hand van de instroomgegevens vanuit het basisonderwijs. Hierbij is het advies van de basisschool leidend. Vanuit het SWV zijn richtlijnen opgesteld ten aanzien van de plaatsing van leerlingen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte.

Niveau

We kennen een mavo-afdeling, een havo-afdeling en een vwo-afdeling. Binnen de vwo-afdeling bestaat ook een tweetalige afdeling. In schooljaar 17-18 zijn we met een pilot havo-tto brugklas gestart. Deze zal in schooljaar 18-19 een voortgang kennen in havo-tto klas 1 en havo-tto klas 2.

De brugklas:

In de brugklas kennen we met ingang van het schooljaar 18-19 heterogene klassen. We gaan uit van mavo/havo- en havo/vwo- brugklassen, naast een (deels) homogene havo-tto en vwo-tto brugklas. De lessentabellen in de brugklas zijn voor de mavo-havo stroom en de havo-vwo-stroom hetzelfde.

2.2. Differentiëren naar leerstijl

Niet iedere leerling leert op eenzelfde manier. Om aan te sluiten bij de verschillende leerstijlen krijgt de leerling verschillende typen opdrachten. Bij diverse docenten is kennis aanwezig met betrekking tot aansluiten bij leerstijlen, maar een structurele aanpak op dit punt is nog in ontwikkeling. Docenten worden geactiveerd om scholing te volgen bij de CVO-academie, het samenwerkingsverband of extern.

De vakgroepen zijn verantwoordelijk voor de bewaking van de leerlijnen. Zo nodig wordt afgestemd met andere vakgebieden. Vanuit de beschreven leerlijnen beschikken docenten over de tools om vast te stellen of en wanneer een leerling (niet) in staat is een bepaald niveau te halen.

Divergerende differentiatie

In de dakpanbrugklas passen we divergerende differentiatie toe. Dit met als doel het optimale uit elke leerling te halen. Via deze wijze brengen we de leerlingen naar hun passend niveau in klas 2.

2.3. Differentiëren naar niveau

Alle leerlingen worden drie keer per jaar besproken door het team. Input voor de vergadering zijn de volgende zaken:

- CITO VAS uitslagen
- Behaalde resultaten
- Sociaal Emotionele ontwikkeling
- Positie binnen de groep
- Wat leerlingen kunnen/doen en wat wel/niet zichtbaar is: het kwadrantmodel

Bij deze bespreking worden de resultaten besproken in relatie met het verwachte uitstroomprofiel. Voorafgaande aan de leerlingbespreking leveren de docenten via SOM-informatie aan rond de leerresultaten en het gedrag van de betreffende leerlingen. De informatie is in principe kort en bondig, en zo concreet mogelijk. Tijdens de leerlingbespreking kan een toelichting gegeven worden. De relevante opmerkingen die tijdens de bespreking worden gemaakt, worden direct in SOM genotuleerd, zodat alle betrokken docenten hun didactisch-pedagogisch handelen daaropaf kunnen stemmen. Daar waar nodig wordt een specifiek handelingsplan gemaakt. Het gaat hierbij om maatwerk binnen het groepsproces. De bevordering vindt plaats aan de hand van vooraf vastgestelde criteria die verwoord zijn in de bevorderingsnormen.

2.4. Didactisch concept

In onze didactische visie gaan we uit van onderwijs op maat. Directe instructie wisselen we af met een individuele benadering. Activerende didactiek is een vast onderdeel van veel van onze lessen. Met de inzet van ICT willen we het principe "onderwijs op maat" de komende jaren verder vormgeven. Binnen de vakgroepen vindt er intervisie plaats op het gebied van didactiek. Verder worden via de CVO-academie workshops gevolgd om de deskundigheid te verhogen.

We willen de leerlingen uit Leerdam en omgeving een veilige en stimulerende leeromgeving bieden, waarin zij zich met toenemende verantwoordelijkheid en zelfstandigheid voorbereiden op een toekomst, waaraan zij keuzebewust en sociaalvaardig invulling kunnen geven.

3. Basisbegeleiding eerste lijn

3.1. Zorgstructuur

De zorgstructuur is opgebouwd als volgt:

Eerste lijn:

Bij het primaire proces in de klas streven we voor allen naar een veilig leer-en leefklimaat. De mentor speelt daarbij, ondersteund door collega-lesgevers die hun indrukken en signalen met hem/haar delen, een cruciale rol. We volgen leerlingen middels een leerlingvolgsysteem en onderkennen zo vroeg

mogelijk leer- en gedragsproblematiek. Mentoren houden klassenbesprekingen en individuele gesprekken over leervorderingen/-belemmeringen en het welbevinden van de mentor leerling. Tijdens de mentorlessen, die voor alle leerjaren op het rooster staan, is er structurele aandacht voor groepsvorming en sociale vaardigheden. We besteden in alle klassen aandacht aan mediawijsheid.

In de training die de mentoren in stichtingsverband ontvangen, wordt aandacht besteed aan de vaardigheden die nodig zijn om tijdig problemen bij leerlingen te kunnen signaleren. Dit werkt door in de vaklessen: vrijwel alle docenten zijn mentor, of mentor geweest.

De mentor onderhoudt het contact met de ouders, hij of zij informeert de zorgcoördinator en/of de teamleider. In dit overleg wordt de belangrijkste inschatting gemaakt of er extra hulp is geboden; ook de signalerende rol van de mentor in gesprekken met ouders vormt een onderdeel van de mentorentraining. Een mentor kan ten allen tijde terugvallen op collegae, de leerlingencoördinator en de teamleider. De mentor zit zijn eigen leerlingen voor bij teamvergaderingen en kan op uitnodiging plaatsnemen in het ZAT, dit als er zeer specifieke vragen leven.

We betrekken ouderejaars leerlingen bij de begeleiding van eerstejaars leerlingen. We noemen dit het leerlingmentoraat. De leerlingmentoren staan dicht bij de belevingswereld van onze nieuwe leerlingen en pakken zaken op als je plekje in de klas en in de nieuwe schoolorganisatie vinden en persoonlijke problemen die ontstaan door de nieuwe leeromgeving. Ervaren docenten monitoren dit proces.

De school investeert in een goede intake, analyse van dossiers, het vroegtijdig signaleren van problemen op groeps –en individueel niveau en de kwaliteit en facilitering van het mentoraat.

Tweede lijn:

Als we van tweedelijnszorg spreken, bedoelen we daar school gebonden maatregelen en instanties mee die ons ondersteunen om problemen van leerlingen op te lossen. Doorgaans is de uitvoering van deze activiteiten in handen van de school zelf. Individuele begeleiding, steunlessen, remedial teaching, examenangstreductietraining, faalangstreductietraining, beleid op excellerende leerlingen, omgaan met rouw, en sociale vaardigheidstraining zijn hier voorbeelden van.

De functionarissen die we hiervoor in huis hebben zijn de remedial teacher, de vertrouwenspersoon, leerlingbegeleiders en leerlingcoördinatoren. We werken planmatig, d.w.z. dat we taken en verantwoordelijkheden afbakenen, procedures ontwikkelen en regelmatig evalueren. De inhoud van de trajecten bestaat uit een basisarrangement, aangevuld met een specifiek aanbod n.a.v. de intake die plaats vindt.

Derde lijn:

Is er sprake van complexe problematiek, dan worden instellingen uit de zgn. derde lijn ingezet. Het zorgteam heeft naast haar verantwoordelijkheid voor de toedeling van tweedelijnszorg, ook de toedeling naar de derdelijns instellingen: SMW en sociale teams als taak.

De samenstelling van het zorgteam is wisselend van samenstelling, afhankelijk van de casuïstiek. De basis bestaat uit de zorgcoördinator, het schoolmaatschappelijk werk en medewerkers van derdelijns instellingen. Ook de schoolarts, de leerplichtambtenaar of bijvoorbeeld de decaan kunnen deel uitmaken van het team. Verwijzingen naar een reboundvoorziening gaan via een aanmelding bij de PCL.

3.2. Mentoraat en leerlingcoördinaat

De mentor is de begeleider van de individuele leerlingen en van de groep in zijn geheel. Op Het Heerenlanden heeft een mentor in principe maximaal 16 leerlingen onder zijn/haar hoede. Hij/zij is de spin in het web zolang de leerling binnen de verantwoordelijkheid van de school valt: het aanspreekpunt voor leerlingen, ouders, docenten, de leerling-coördinator, de zorgcoördinator en de teamleiding. De mentor werkt zo mogelijk proactief. Hij/zij begeleidt en volgt de leerling en de groep systematisch, met als doel dat onderwijs gevolgd kan worden op het passende niveau in een plezierig werkklimaat. Mentoren krijgen de gelegenheid een basis - en een vervolgentraining mentoraat te volgen via het samenwerkingsverband.

De mentor houdt verslaglegging bij in SOM, en is betrokken bij het opstellen van en communiceren over eventuele handelingsplannen. Hij/zij ondersteunt de leerlingen bij het (leren) studeren, het omgaan met huiswerk, het plannen, etc. De opbrengsten van de leerlingen worden door hem/haar gemonitord en zonodig met hen, en/of met hun ouders/verzorgers besproken. Als er reden toe is, kan de mentor in overleg treden met de leerlingcoördinator of met de zorgcoördinator, om eventueel een ondersteuningstraject op te starten. Als een mentorleerling in het ZAT besproken wordt, is de mentor daar in principe bij. Aan het eind van het jaar zorgt de mentor voor een warme overdracht, naar het volgende leerjaar, of naar het vervolgonderwijs.

De leerlingcoördinator ondersteunt de mentor, en neemt leerlingzaken van hem/haar over op het moment dat de begeleiding van een leerling zodanige eisen stelt aan de begeleider dat dat qua intensiteit niet meer van een mentor kan worden verwacht. Ook als de begeleiding van een leerling om een snelle interventie vraagt, komt dit vaak bij de leerlingcoördinator terecht, bijvoorbeeld als de mentor in het klaslokaal actief is, en de leerlingcoördinator niet. Als leerlingen herhaaldelijk gedrag vertonen dat correctie behoeft, worden eventuele sancties vaak overlegd met/getroffen door de leerlingcoördinator.

3.3 Loopbaanbegeleiding

Mentoren en decanen dragen gezamenlijk zorg voor de loopbaanbegeleiding. Deze is in de vorm van keuzebegeleiding geconcentreerd in klas 2 (PSO-traject voor de mavo) en 3 (voor havo en vwo). Ook in de bovenbouw is er, met name via de decanen, structureel aandacht voor LOB. De mentor ondersteunt bij het zoeken naar informatie en geeft voorlichting over (vervolg)studie, profielkeuze, stage en werk. De decaan draagt zorg voor het materiaal en bewaakt de voortgang.

3.4 Communicatie met de ouders/verzorgers:

Op diverse momenten in het jaar vindt communicatie met de ouders/verzorgers plaats:

- Aan het begin van het schooljaar is er voor alle ouders een informatie- en kennismakingsavond.
- Drie keer per jaar is er gelegenheid om op een ouderspreekmiddag/avond over de vorderingen van de leerling te spreken.
- Twee keer per jaar is er een klankbordgroep bijeenkomst waarin onder leiding van de directeur en een teamleider met ouders over onderwijs en begeleiding van gedachten wordt gewisseld.
- Eén a twee keer per jaar vindt er een thema-avond plaats waarvoor de ouders worden uitgenodigd. Op deze avonden worden onderwerpen besproken rondom identiteit, opvoeding en onderwijs
- Op de site kunnen ouders alle informatie vinden die ze nodig hebben over de school in algemene zin.
- In SOM is informatie te vinden over de eigen zoon/dochter: cijfers, rooster, PTA, huiswerk/toetsen, afwezigheid.

3.5 Reken- en taalbeleid

Rekenbeleid

In de exacte en economische vakken is wekelijks aandacht voor rekenen passend bij de verschillende disciplines. Schoolbreed zijn er afspraken gemaakt over een gezamenlijke aanpak bij een aantal basisrekenvaardigheden. Ter voorbereiding op de rekentoets die onderdeel uitmaakt van het eindexamen kunnen leerlingen die daar behoefte aan hebben gebruik maken van extra ondersteuningslessen die door een aantal docenten worden verzorgd.

Taalbeleid

We streven er naar binnen alle vakken aandacht te geven aan taalonderwijs. Een gestructureerde aanpak van ons onderwijs op dit punt is in ontwikkeling.

4. Basisbegeleiding tweede lijn

4.1. Remediale hulp

Alle brugklasleerlingen worden in de maand september gescreend. Vanuit deze screening krijgen leerlingen die het nodig hebben extra individuele ondersteuning op het gebied van taal en lezen. Zo nodig worden leerlingen doorverwezen naar het samenwerkingsverband voor een dyslexieonderzoek. In de brugklas worden leerlingen met taalproblemen in kleine groepjes begeleid.

4.2. Faalangstreductie training

Faalangstreductietraining is er voor leerlingen die vermijdingsverdrag vertonen en/of een buitensporige angst ontwikkelen voor het maken van toetsen, houden van presentaties enz.

Procedure:

- Afname van de SSAT(situatie specifieke angsttest).
- Bij hoge score op de vermijdingsindex en/of angstindex volgt een gesprek volgens een vast protocol met de trainer.

- De trainer bepaalt of een training zinvol voor een leerling is of niet. Indien dit niet zo is, bekijkt de trainer met de afdelingsleider of de mentor welke vervolgstappen eventueel wel ondernomen zouden kunnen worden.
- De mentor licht de ouders/verzorgers in. Als er sprake is van deelname aan de training, wordt er een brief, waarin de leerling uitgenodigd wordt om deel te nemen, naar huis gestuurd.
- De leerling moet zelf beslissen of hij/zij wel of niet gaat deelnemen aan de training.
- De training gaat in januari van start.

De training bestaat uit 10 bijeenkomsten en een terugkombijeenkomst.

4.3. Sociale vaardigheidstraining

Sociale vaardigheidstraining is er voor leerlingen die de vaardigheden missen om in een groep contacten te onderhouden op een voor de leerling en groep plezierige manier.

Procedure:

- De mentor inventariseert op initiatief van de docent sociale vaardigheid.
- De docent sociale vaardigheid houdt een intakegesprek met de leerling.
- De leerling besluit met toestemming van zijn/haar ouders/verzorgers mee te doen aan de training.
- De training start in de derde periode en omvat minstens 12 lessen.

4.4. Vertrouwenspersoon

De vertrouwenspersoon is er voor alle leerlingen die behoefte hebben om een vertrouwelijk gesprek op school te hebben. De vertrouwenspersoon overlegt zo nodig over algemene zaken de zorg betreffende met de zorgcoördinator. Leerlingen komen in contact met de vertrouwenspersoon:

- Via de mentor
- Zelfstandig: via vertrouwenspersoon@heerenlanden.nl
- Zoeken zelf het persoonlijk contact

4.5. Het Zorgadviesteam (ZAT)

Het ZAT wordt door de zorgcoördinator bijeengeroepen als er sprake is van een complexe zorgvraag. Doorverwijzing naar externe jeugdhulpverlening kan drempelloos voortvloeien uit een ZAT-bespreking.

In het ZAT hebben de volgende disciplines zitting: bureau leerplicht, sociaal wijkteam, de schoolarts, orthopedagoog/ambulant begeleider van het samenwerkingsverband. De ouders zijn aanwezig bij een ZAT-bespreking.

Procedure:

- Overleg met de zorgcoördinator over de zorgen
- De teamleider of mentor heeft contact met de ouders over het bijeenroepen van het ZAT
- De zorgcoördinator stelt in overleg met ouders en mentor de hulpvragen op.
- Binnen het ZAT wordt de leerling besproken, waarbij de mentor aanwezig is.

4.6 Ambulante begeleiding voor leerling met een beperking

Met ondersteuning van de ambulante begeleiding vanuit PasVOrm, verzorgen de aangestelde coaches de begeleiding van leerlingen met een bijzondere ondersteuningsbehoefte. Deze coaches zijn gespecialiseerd op het gebied van informatieverwerkingsstoornissen: AD(H)D en autismespectrumstoornissen. Deze vorm van ondersteuning wordt bekostigd vanuit (groeps)zorgarrangementen die ieder jaar door de zorgcoördinator worden aangevraagd via de ATLV-commissie van het samenwerkingsverband PasVOrm (zie ook 7.2) Zo nodig worden er vanuit het budget ook middelen ingezet om de betrokken leerling te ondersteunen.

4.7. Huiswerkklas

Voor alle leerlingen bestaat de mogelijkheid om via Maltha (tegen betaling) huiswerk op school te maken, of bijles te krijgen.

4.8. Opvang voor leerlingen die huiswerk niet maken, spullen vergeten enz.

Als het nodig is om leerlingen een sanctie op te leggen in verband met het niet maken van huiswerk e.d., is er op de middagen een lokaal vrij geroosterd om onder toezicht werk voor school te doen. Via het leerlingvolgsysteem wordt geregistreerd hoe vaak leerlingen huiswerk niet maken of spullen vergeten.

4.9. Hulpmiddelen

Er is een lift aanwezig voor leerlingen met een motorische handicap. In bijzondere (dyslexie)gevallen mogen leerlingen gebruik maken van een laptop bij het maken van toetsen. Ook is het gebruik van luisterboeken mogelijk. Het beleid op het gebied van andere audio/visuele hulpmiddelen (zoals Daisy-spelers), is in ontwikkeling.

Op dinsdag het 7^e uur zijn de hulplessen ingeroosterd. Alle docenten zijn op dat uur op school. Leerlingen die moeite hebben om het niveau te bereiken dat in de voor hen geldende leerlijn staat aangegeven, of incidenteel extra uitleg of oefening nodig hebben, kunnen bij hun docent terecht tijdens de hulplessen. Het kan voorkomen dat leerlingen door hun docent verplicht worden tot deelname.

4.10 Examenvreestraining

Voor leerlingen in de examenklas die extreem gespannen zijn voor examentoetsen bestaat de mogelijkheid een training van 6 bijeenkomsten te volgen. Hierin krijgen ze ontspanningsoefeningen en tips om met examenstress om te gaan. Leerlingen kunnen zelf aangeven dat ze gebruik willen maken van de trainingen, maar hun mentoren kunnen dit ook aanhangig maken bij degene die de bijeenkomsten verzorgt.

4.11 Mediawijsheid

In elk leerjaar besteden we aandacht aan Mediawijsheid, tijdens een of meer mentorlessen. Twee coördinatoren ondersteunen de mentoren hierbij en zorgen voor het benodigde materiaal.

4.12 De Gezonde school en genotsmiddelen (DGSG)

In samenwerking met YOUZ en de Dienst Gezondheid & Jeugd wordt in de schooljaren 2018-2019 /2019-2020 het DGSG- project geïmplementeerd. Hiermee zal de school het predikaat "de gezonde school" verwerven. Het project bevat vier pijlers:

1. Voorlichtingslessen
2. Ouderbetrokkenheid
3. Signaleren en begeleiden
4. Beleid en regels

5. Protocollen

5.1. Pestprotocol

Op de website staan onder het kopje "Ons onderwijs" richtlijnen m.b.t. het aanpakken van pesten. De leerlingcoördinatoren van de verschillende afdelingen fungeren als anti-pestcoördinator.

5.2. Protocol Dyslexie

Bij dyslexie gelden de volgende afspraken:

- 30% extra tijd voor toetsen of 30% kleinere toetsen (waarbij het niveau gelijk blijft)
- niet lager dan een 4 voor toetsen die alleen spelling toetsen (behalve Nederlands toets spelling werkwoorden)*
- niet meer dan 1 punt aftrek voor spelfouten op alle andere toetsen*
- toetsen hebben lettertype Arial, lettergrootte 12, regelafstand minimaal 1,15 (of A3 vergroting bij reeds bestaande toetsen)
- Cito kijk- en luistertoetsen voor talen in mediatheek (in overleg met de mediathecaris)
- Toetsen in proefwerk weken in mediatheek (bovenbouw)
- Geen onverwachte leesbeurten

* geldt niet voor leerlingen die alleen op het gebied van technisch lezen dyslectisch zijn.

5.3. Protocol Dyscalculie

Met betrekking tot dyscalculie hanteren wij het beleid dat leerlingen met een dyscalculie verklaring van een orthopedagoog recht hebben op het gebruik van extra tijd bij toetsen waar enig rekenwerk voor nodig is. Conform de richtlijnen van de overheid geldt deze regel voor SE en CE-toetsen voor wiskunde en economie. Voor reguliere toetsen in de onder- en bovenbouw kunnen leerlingen met een dyscalculieverklaring 30% extra tijd krijgen, als de vakdocent van oordeel is dat het rekenwerk in de toets dat billijkt.

5.4. Protocol Aanpak schoolziekteverzuim

Ons protocol aanpak schoolziekteverzuim is direct afgeleid van het ziekteverzuimprotocol van BLVS. Het protocol staat gepubliceerd op onze website en is via de volgende link terug te lezen:

<https://www.hetheerenlanden.nl/wp-content/uploads/sites/2/2014/04/samenvatting20ziekteverzuimprotocol20met20schema.pdf>

5.5. Meldcode Veilig Thuis

Wanneer er vermoedens zijn van kindermishandeling is school verplicht zich te houden aan de landelijke meldcode:

1. In kaart brengen van signalen
2. Overleg met collega's (en zo nodig Veilig Thuis)
3. Gesprek met de leerling en/of ouders
4. Wegen van geweld of de kindermishandeling
5. Beslissen: hulp organiseren of melden

Bij dit stappenplan overlegt de zorgcoördinator met de directie en zij is de contactpersoon voor Veilig Thuis.

6. Programma's op maat

6.1. Gedragsproblemen

Leerlingen die de les verstoren worden uit de les gestuurd. Zij melden zich bij de onderwijsondersteuner en vullen een gele kaart in. Aan het einde van de les melden ze zich bij de docent bij wie ze eruit gestuurd zijn. De docent zorgt voor een passende sanctie. De gele kaart wordt in het leerlingvolgsysteem geregistreerd.

Voor leerlingen die structureel gedragsproblemen vertonen wordt door de mentor in overleg met leerlingcoördinator, afdelingsleider of zorgcoördinator een handelingsplan opgesteld. Leerling, ouders, mentor en docenten zijn actief betrokken bij de uitvoering van het handelingsplan. Het plan wordt in het leerlingvolgsysteem gezet door de mentor. Zo nodig wordt een leerling geobserveerd door een orthopedagoog van het samenwerkingsverband (schoolcontactpersoon voor het Het Heerenlanden). Zij stelt handelingsadviezen op die verwerkt worden in het handelingsplan.

6.2. Leerproblemen

Voor leerlingen met hardnekkige leerproblemen, wordt een handelingsplan opgesteld door de mentor. Leerling, ouders, mentor en docenten zijn actief betrokken bij de uitvoering van het handelingsplan. Het plan is voor alle direct betrokkenen toegankelijk in het leerlingvolgsysteem. De orthopedagoog van het samenwerkingsverband kan op verzoek een intelligentieonderzoek uitvoeren. Er zijn voor ouders/verzorgers hieraan kosten verbonden

6.3. Gezondheidsproblemen

Wanneer een leerling door ziekte niet naar school kan komen, wordt dat dezelfde dag door ouders gemeld. Leerlingen kunnen in het leerlingvolgsysteem zien wat het huiswerk is. Als een leerling langdurig ziek is, zoekt de school ondersteuning bij de stichting ZIEZON en/of bij de schoolarts.

Jeugdverpleegkundige

In leerjaar 2 onderzoekt de jeugdverpleegkundige (RIVAS) via een vragenformulier en daaruit voortvloeiende gesprekken de gezondheid en welzijn van de leerlingen. Ouders worden via een brief op de hoogte gesteld. Zo nodig is er een vervolgtraject.

Schoolarts/jeugdarts

De schoolarts wordt ingeschakeld (via de zorgcoördinator) bij leerlingen die door ziekte regelmatig verzuimen. Ouders van leerlingen die voor een 4^e keer in 12 weken ziek gemeld zijn of die voor 50 uur of meer ziek gemeld zijn, worden voor een gesprek op school uitgenodigd. Daarna kan een eventuele

aanmelding bij de schoolarts gedaan worden. De schoolarts zal met leerling en ouders bespreken op welke wijze het onderwijsproces zo goed mogelijk door kan gaan. Als er hieraan geen gehoor wordt gegeven of gemaakte afspraken worden niet gehandhaafd door ouders en leerling dan wordt dat bij bureau leerplicht gemeld. (Zie protocol aanpak schoolziekteverzuim van BLVS)

Schoolmaatschappelijk werk (SMW)/ sociale (jeugd)teams (S.T.)

Het schoolmaatschappelijk werk/sociale (jeugd)team kan ingezet worden als er op school problemen zijn die voortkomen uit de leefsituatie van de leerling. Inzet komt meestal tot stand naar aanleiding van een ZAT advies. Ook de zorgcoördinator kan na overleg met mentor en ouders een leerling aanmelden bij het S.T. via de brugfunctionaris. Zorgcoördinator onderhoudt het contact met de casusregisseur van het S.T. Om het onderwijs en de hulpverlening zo optimaal mogelijk op elkaar af te stemmen.

7. Welke mogelijkheden zijn er als er meer nodig is dan de school kan bieden?

7.1. Onderlinge uitwisseling tussen de scholen

Het Heerenlanden maakt deel uit van het samenwerkingsverband Pasvorm. Hierbinnen werken de volgende scholen samen:

- Altena College, Sleeuwijk
- Gymnasium Camphusianum, Gorinchem
- Het Heerenlanden en De Joost, Leerdam
- De Noordhoek Pro, Gorinchem
- Yulius-Onderwijs Lingewaal College (VSO)
- Stichting Logos (V)SO
- SPON, de Kleine Wereld SO
- Stichting OVO "Willem de Zwijgercollege"
- CVO-AV:
 - Het Heerenlanden, Leerdam
 - De Joost, Leerdam
 - Calvijn, Hardinxveld/Giessendam
 - Gilde, Gorinchem
 - Lyceum Oudehoven, Gorinchem
 - Schans, Sleeuwijk
 - Uilenhof, Gorinchem
 - Windroos, Gorinchem
- Merewade College:
 - locatie Merwedepraktijkschool , Gorinchem
 - locatie Omnicollege, Gorinchem
 - locatie Fortes Lyceum, Gorinchem
- Wellant College:
 - locatie de Bossekamp, Ottoland
 - locatie IJsbaan, Gorinchem

Het samenwerkingsverband kent twee platformen waarbinnen het overleg plaatsvindt: Permanente commissie Leerlingzorg (PCL) en het bestuur van het SWV

7.2. PasVorm en ATLV

Netwerk Passend Onderwijs SWV PasVorm.

Het Netwerk Passend Onderwijs wordt vanuit het SWV PasVorm gecoördineerd en geleid. Op regelmatige basis vindt er een directeurenoverleg (DO) plaats. Dit overleg is een belangrijk adviesorgaan voor het SWV.

Onderwerpen Netwerk PasVorm:

- Basisondersteuning en SOP
- ZAT/Ondersteuningsteam (in/extern)
- Extra ondersteuning & arrangementen (vorm en inhoud)
- OPP/monitor/partituur
- Werkgroep Lwoo/Pro
- Werkgroepen/Overgangen PO-VO, SO-VO/VSO, VO-VO, VO-MBO

- Voorkomen van en omgaan met voortijdig schoolverlaten & thuiszitten
- Werkgroep Ontwikkelen thuisnabij (passend) onderwijs & passende ondersteuning
- Deskundigheidsbevordering
- Kwaliteitszorg
- Ontwikkelen OPDC/Regionale Onderwijsvoorziening

Commissie ATLV

Soms is de ondersteuningsbehoefte van een leerling zodanig dat ouders en school vinden dat het voor de ontwikkeling van die leerling beter is naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO, cluster 3 of 4) te gaan. Sinds de invoering van Passend Onderwijs per 1 augustus 2014 is daarvoor een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het Samenwerkingsverband VO nodig. De school die zorgplicht heeft vraagt deze TLV aan. Dat is de school waar de leerling staat ingeschreven, of waar de leerling schriftelijk is aangemeld. Meer informatie over zorgplicht t.a.v. principes en stroomschema's kunt u vinden op de website van PasVORM.

Het Samenwerkingsverband VO Passend Onderwijs Gorinchem e.o. heeft een procedure voor TLV-aanvraag opgesteld. De commissie ATLV (Arrangementen Toelaatbaarheidsverklaring) is ingesteld om de aanvragen te beoordelen, en brengt een advies uit over toekenning dan wel afwijzing. Er worden criteria vastgesteld om te bepalen of het VSO voor een leerling de meest passende plek is. Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan een TLV worden toegekend.

7.3 PasVORM onderwijsopvangvoorziening

Pasvorm onderwijsopvangvoorziening (OPDC) is een onderwijsvoorziening voor leerlingen van 12-18 jaar van scholen van het Samenwerkingsverband vo 41.1 in Gorinchem e.o. die binnen het regulier onderwijs stagneren in hun ontwikkeling en dreigen af te haken. PasVORM onderwijsopvangvoorziening heeft opvangmogelijkheden voor maximaal 20 leerlingen. Opdc werkt vanuit de hele context van een leerling. Dat wil zeggen dat zowel het gezin als de school en de vrije tijd bij iedere leerling meegenomen wordt in de begeleiding. Daarnaast bekijken we het krachtenveld van iedere leerling en gaan we samen op zoek naar de passie en motivatie. Elke leerling kan dirigent van zijn eigen leven worden. De doelstelling is om elke leerling inzicht te laten verwerven in wie hij is en wat hij kan. PasVORM biedt bij dit proces professionele ondersteuning. Dat geldt ook voor het realiseren van de leer- en ontwikkeldoelen van de leerling. Alles is gericht op een vervolgstap van de leerling richting regulier onderwijs c.q. leerwerktrajecten.

7.4 Activiteiten vanuit het Samenwerkingsverband:

- onderzoek naar dyslexie. Hiervoor is er een dyslexiemap . Hieraan zijn voor ouders kosten verbonden.
- persoonlijkheidsonderzoeken.
- scholing
- aanbod van Schoolmaatschappelijk werk.
- aanbod ambulante begeleiding
- vertegenwoordiging van in het ZAT
- uitvoering van het Drempelonderzoek en de NIO bij toekomstige vmbo leerlingen in groep 8.
- een gezamenlijk onderwijskundig rapport.
- zorgarrangementen